
„könyvtári doktor” egészen sajátos és nem könnyű úton szerezheti meg a tudományos minősítést.

Bartos Éva „Átalakulóban a könyvtáros pálya” című előadásában nem a képzés, hanem a (gyakorló) szakma felől közelítette meg a „könyvtáros jövőkép” témát. Előadásában a magyar könyvtárügy **2003 és 2007 között érvényes Könyvtári Stratégiai Tervének negyedik témakörét** vizsgálta, mely pont „a humán erőforrás, az emberi tényező, a könyvtáros nézőpontjából vázolta annak idején a könyvtárügyi helyzetet és a feladatokat. A stratégiai terv négy kérdést vetett fel a témával kapcsolatosan: 1. A könyvtáros műveltségtartalma, személyisége, magatartása, 2. Felkészülés a könyvtáros pályára, 3. Működés a könyvtáros pályán, 4. Önértékelés és külső megítélés. (Forrás: www.ki.oszk.hu/dokumentumok). Napjainkba, amikor a stratégiai ciklusnak csaknem a végén járunk, kevés eredményről és több bizonytalanságról számolhatott be összegzésében.

Ásványi Ilona

Főapátsági Könyvtár Pannonhalma

Pillanatképek a XIII. Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválról **2006. április 21.**

A **Budapesti Kongresszusi Központ** három szintjét, valamint a főbejárat előtti sétányt benépesítő standokon több mint 500 külföldi, hazai és határon túli magyar könyves cég mutatta be és árusította köteteit az április 20-tól 23-ig tartó könyvfesztiválon. Az évről-évre növekvő érdeklődés miatt az idén is a kavargó-tülekedő sokaságban nézelődhettek, vásárolhattak, illetve részt vehettek a már-már áttekinthetetlen mennyiségű programokon az ide látogató könyvbarátok.

Ebben az évben a fesztivál a kortárs **spanyol irodalomra** és könyvkiadásra fókuszált, de kiemelt figyelmet kapott a német irodalom is. Az idei év két díszvendége **Jorge Semprún** spanyol és **Csingiz Ajmatov** kirgiz író volt. A könyvfesztiválon a kortárs spanyol, illetve spanyol nyelvű irodalmat olyan további nagy sikerű szerzők képviselték, mint Federico García Lorca, a katalán Jaume Cabré és a kubai származású, Julio Llamazares.

A magyar könyvpiac szereplői számára a könyvvásár egyben szakmai fórum is. Az elhangzott előadások a könyves szakembereket foglalkoztató kérdések tárgyköréből kerültek ki. Ezek közül a könyvtárosok számára talán a legemlékezetesebb a **Mentorok, mecénások, szponzorok** című pódiumbeszélgetésen **Réz András** megnyilvánulása, mely szerint néhány évtized múlva megszűnhetnek a mai könyvtárak, szerepüket átveszi az Internet. Az előadás reflexióiról olvashattunk a Katalisten.

A programok közül kiemelném a **Könyvolvasási és könyvvásárlási szokások a magyar társadalomban 2005.** és **A magyar könyvkiadás 2005-ben - a könyvpiac alakulása** című előadásokat. **Zentai Péter Lászlónak** a könyvkiadásról tartott összefoglalójából megtudhattuk, hogy a könyvforgalom rendkívül dinamikusan nő az „állam részvétlen asszisztálása ellenére”. Az utóbbi évek fejlődését önszegélyező működésüknek köszönhetik, amelyben az egyetlen szponzoruk

az olvasó, ezért rendkívül fontos volt számukra a **TÁRKI felmérése**, amely többek között arra próbált rámutatni, hogy melyek azok a könyvek, amelyekre hajlandók pénzt kiadni az olvasók. A TÁRKI 2005 októberében készített egy 1000 fős országos reprezentatív mintán alapuló közvélemény-kutatást a Libri Kft., a Lira és Lant Rt. és a Pécsi Direkt Kft. (Alexandra) megbízásából a felnőtt magyar népesség körében. Ebben a lakosság olvasási és könyvvásárlási szokásait mérték fel. Az előadásban elhangzott másik kutatást 2006 elején végezték gyerekek körében a NKA kérésére. Az adatok többsége - a felnőtteknél - összehasonlítható a TÁRKI által korábban ilyen témakörben végzett kutatások eredményeivel, főként egy 2002-es vizsgálattal, így a bekövetkezett változások is láthatóvá váltak. **Bernáth Anikótól** megtudhattuk, hogy az elmúlt években nőtt a nem olvasó felnőttek száma, a gyerekeknek ellenben több mint fele rendszeresen olvas. (Rendszeres olvasó, aki átlagosan havi 1 könyvet olvas el.) Magyaroztat arra, hogy miért nem olvasnak a felnőttek – 30-50 év közöttiek – erős kételkedéssel fogadtam. Szerinte mindez annak köszönhető, hogy ennek a korosztálynak nem volt megfelelő ifjúsági irodalma, ami könyvszeretővé tette volna őket. Ellenben a most felnövő generációnál ez nem így lesz, a Harry Potter könyveknek köszönhetően... A felmérés szerint a felnőtt könyvolvasók leginkább „valamilyen” irodalmat olvasnak: szépirodalmat, szórakoztató irodalmat és tényirodalmat. A legkevesbé idegen nyelvű könyveket, művészeti köteteket illetve ifjúsági és gyerekkönyveket olvasnak a válaszadók. A gyerekek 84% azonban az iskolai kötelező olvasmányokat forgatja, illetve körükben népszerűek a nyelvkönyvek, szótárak és lexikonok is. A könyvolvasók csökkenésével párhuzamosan csökken a könyvvásárlók aránya is, azonban a kevesebb vevő többet költ könyvre, mint az elmúlt években, így a könyvpiac továbbra is erősödik.

A TÁRKI eredményeiről további részleteket olvashatunk a honlapjukon: <http://www.tarki.hu/kozvelemeney/kitekint/20060425.html>.

Kozma Zoltán, a Libri Kft. marketing igazgatója a saját felméréseik eredményei alapján megerősítette a TÁRKI következtetéseit. Érdekességgént kiemelném, hogy a Libri üzletekben vásárolt könyveknek a 80%-a újdonság, vagyis a vásárlást megelőző két évben adták ki. A közvélemény-kutatásukból arra is fény derült, hogy a vásárlók 75%-a, ha neki tetsző könyvet talál, akkor megveszi és csak 9%-a veszi ki az adott könyvet könyvtárból.

Az előadásról bővebben a <http://www.litera.hu/object.75e5c577-b2f9-4a1a-a904-0ecc43522a52.ivy> című weboldalon olvashatunk.

Aki még kitartott a nagy nyüzsgésben és jó előre helyet foglalt a **Könyvtáros Klub** szűkös helyiségében, az részt vehetett a **Nagy Könyv után, Nagy Könyv előtt...** című pódiumbeszélgetésen. A beszélgetés résztvevői voltak: **Békés Pál** író, **Harsányi László** a Nemzeti Kulturális Alap (NKA) elnöke, **Komlósi József** az NKA Könyvtári Szakmai Kollégiumának elnöke, **Sipos Pál** az MTV művelődési főszerkesztője, továbbá a Könyvtárellátó Kht. (KELLÓ) munkatársa, úgymint **Maróti Katalin** ügyvezető igazgató és **Kormos Sándor** informatikai menedzser. A könyvtáros szakmát **Ramháb Mária**, a kecskeméti Katona József Könyvtár igazgatója képviselte. A moderátori feladatokat **Bariczné Rózsa Mária** látta el. A BBC mintájára elindított Nagy Könyv program sikeresen teljesítette céljait: visszavezette az embereket a könyvek világába; a könyvtárakat és könyvesboltokat

népszerűbbé tette. A játék ugyan véget ért, de az egész programot koordináló rendkívül népszerű weboldala - <http://www.anagykonyv.hu> - tovább működik, megmaradnak a fórumok és az üzenőfal, ugyanakkor új funkciókkal is bővíteni fogják a weboldalt, melyeknek a legfőbb célja a közösségteremtés. Például magánszemélyek is regisztrálhatnak az oldalon egy adatlap kitöltésével, „polcokat” hozhatnak létre a kedvenc könyveikből, mely alapján kapcsolatokat teremthetnek a hasonló érdeklődésűekkel. Tagadhatatlan, hogy az MTV együttműködése nélkül nem ért volna el ilyen eredményeket a játék. Sipos Pál azonban minden kétséget kizáróan közölte, hogy a továbbiakban a közszolgálati televízió nem támogatja a Nagy Könyv program folytatását. Az azonban kiderült, hogy lesz folytatása: a **Nagy Könyv olvasás** címmel, amelynek sikeres működéséhez továbbra is szükség lesz a könyvtáros szakma összefogására.

Zsohouszky Márta
Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola
Könyvtára

Az írott kulturális örökség megőrzése Európában – restaurálás és digitalizálás
(Lipcse, 2006. március 13-15.)

Résztvevő országok: Csehország, Egyesült Királyság, Észtország, Hollandia, Lengyelország, Magyarország, Németország, Svájc, Szlovákia, Szlovénia.

A konferencia a témával kapcsolatban a következő projektekre hívta fel a figyelmet:

<i>A projekt elnevezése</i>	<i>tevékenysége</i>	<i>címe</i>
DELOS	EU IST (az EU Information Society Technologies) programja: a digitalizálással kapcsolatos feladatok koordinálására (magyar partner: MTA SZTAKI)	http://www.delos.info
DPC	Digital Preservation Coalition (brit)	http://www.dpconline.org/graphics/index.html
ECPA	European Commission on Preservation and Access	http://www.knaw.nl/ecpa
EROMM	European Register Of Microform Masters (központi mikrofilm- és digitális másolat-katalógus)	http://www.eromm.org
EU IST-programok	DELOS, DPE etc.	http://cordis.europa.eu/ist/digicult/projects_fp6.htm